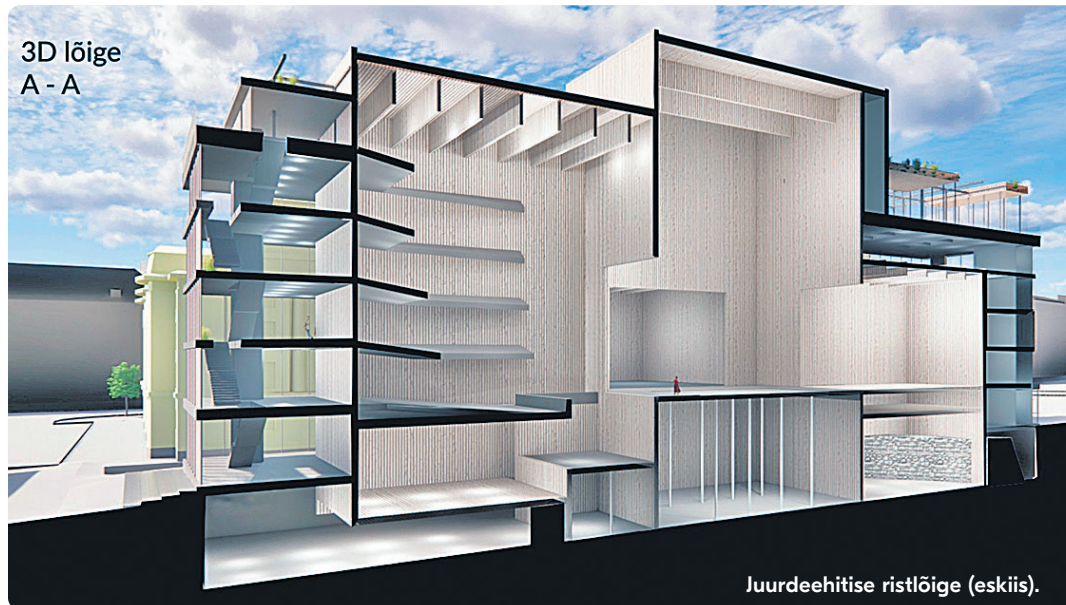

FOTOD: RAHVUSOOOPER ESTONIA

3D lõige A - A

Juurdeehitise ristlõige (eskiis).

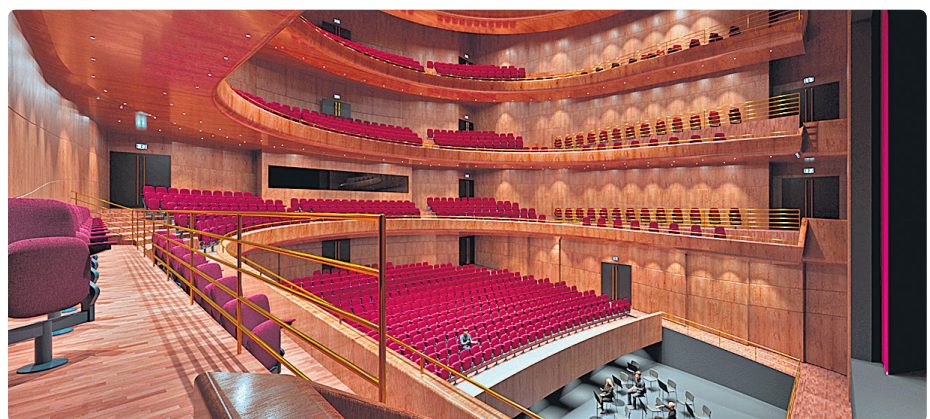
Estonia Tammsaare pargi poolt vaadatuna (eskiis).

Vaated terrassilt (eskiis).

Sisevaade: koht, kus saab müüri vaadelda (eskiis).

Saalivaated (eskiis).

Estonia juurdeehitise uus eskiis muinsuskaitsejaid maha ei rahusta

AIMAR ALTOSAAR
ajakirjanik

Rahvusoperi hoone laienduse täpsustatud mahuanalüüsi eskiisi on nüüdseks tutvustatud nii teatri töötajatele kui ka avalikkusele, kuid ekspertkomisjon pole sellele oma heakskiitu andnud.

Kuigi arhitekt Tõnu Laigu koostatud uus eskiis näitab ära, kas ja kuidas mahub Estonia kavandatud juurdeehitis senise hoone

kõrvale, ei kujuta see endast veel arhitektuurilist kuvandit. Muinsuskaitsejate ühtsele vastuseisule vaatamata kaalub rahvusoperi ja Tallinna ühine ekspertkomisjon siiski vaid juurdeehitise variante.

Probleemid ikka alles

Riigikogu otsuse kohaselt peab kultuurkapital järgmistest rahvuslikult olulistest kultuuriobjektide hulgas rahastama rahvusoperi Estonia juurdeehitist kõrvalkruundil. Kõik muinsuskaitse institutsioonid on selle vastu algusest peale karmilt sõna võtnud, kuid kuna seadusena kehtivat otsust pole muudetud, töötavad nii Estonia teater kui Tallinna linnavalitsus praegusest olukorrast lähtuvalt.

Tallinna vanalinna muinsuskaitse ekspert Henry Kuningas ütles Postimehele, et nad on eskiisi koos teiste spetsialistidega uurinud ja arutanud. «Jõudsi me tõdemuseni, et Tõnu Laigu on oma eskiisiga küll palju tööd teinud ja pakkunud ka arhitektuurse lahenduse, mille eest tuleb tal tunnistust avaldada, aga neid probleeme, mille pärast eelmine eskiis 2021. aastal tagasi lükati, pole ka uus lahendanud,» ütles ta. «Väga suur maht väga kitsal alal ehk füüsilised parameetrid ei võimalda lahendada probleeme, mis on muinsuskaitse objektide olulised – sekkumine vanasse hoonesse ja muldkindlustusvööndi elementidesse, vaadete sulgemine ja ajaloolise, nüüd pargi all oleva platsi täisehitamine.»

Muinsuskaitseameti ehituspärandi osakonna juhataja Kais Matteus ütles, et neile pole uut eskiisi veel ametlikult esitatud. Tema sõnul võis kiirel ülevaatamisel näha, et eskiis on tõesti täpsemaks tehtud, ruumivajadusi analüüsitud ja jõutud järeldusele, et need vajadused saab selle mahuga rahuldada. «Kuid põhimõttelisest muutusest siiski rääkida ei saa,» lisas ta. «Kõige suurem probleem on jätkuvalt juurdeehitise liiga suur maht, mis sulgeb vaated ning domineerib ajalooliselt väga tundlikus ja väärtuslikus linnaruumis. Ka ei vasta eskiis Tallinna vanalinna põhimäärusele ega muinsuskaitse seadusele, mille järgi peab lisatav uus toetama ja aitama esile tuua varem loodud väärtusi.»

Rahvusvahelise kultuurimälestiste kaitse ühenduse ICOMOS asepresident Riin Alatalu nentis, et eskiisiga on küll palju vaeva

nähtud, lisas aga samas, et jääb oma senise seisukoha juurde: see koht ei sobi uuele operiteatril.

«Avalikustamisega kiirustati Ka teenekas ehituspärandi kaitse ja Fredy Tomps ütles Postimehele, et sellist hoonet ei peaks ehitama kuhugi n-ö räästa alla, pealegi muudab tema hinnangul juba transpordikorraldus koha väga problemaatiliseks.»

Ekspertkomisjoni esimees, Tallinna strateegiadirektor Raido Roop leidis, et eskiisi avalikustamisega on kiirustatud, sest komisjon pole seda lõpliku ja parimana välja valinud. «Meie viimatisel komisjoni istungil tekkis palju eriarvamusi, kahtlusi ja kõhklusid, nii et analüüsime edasi. Ei saa välistada, et meil tekitab juurdeehitise suhtes veel al-

ternatiive. Uuest teatrist uues asukohas ei räägita, sest see läheks väga kalliks. Töötame välja veel ühte varianti, mis oleks küll juurdeehitis, aga ei täidaks kogu vana turuplatsi ega läheks vana- de müüride otsa.»

Ekspertkomisjoni järgmine koosolek on 2. märtsil ning oma soovitusel linnavalitsusele töötatakse välja suve lõpus või varasügisel. «Nii linna kui ka riigi jaoks on oluline, et vana Estonia hoone ei jääks tühjaks, et kesklinnas oleks ikka elu, et seal säiliks kultuuriline tegevus,» nentis Roop.

Rahvusoperi peadirektori Ott Maateni sõnul on inimeste teadvuses seni Postimehes avaldatud punaseks värvitud kast, aga midagi sellist pole rahvusoperi kunagi tahtnud. Ehk lükkab uus eskiis selle eksliku kujutluse ümber, mainis Maaten ja lisas, et eskiisiga saadi ka vastus küsimusele, kas teatril vajalik ruumiprogramm mahub ikka platsile ära. «Avalikku ruumi jääb selle alusel palju rohkem, kui alguses arvasime – terrassid, linnaruumi pikendused jms. Siia ei tule äripind, vaid rahvast teeniv avalik hoone,» nentis ta.

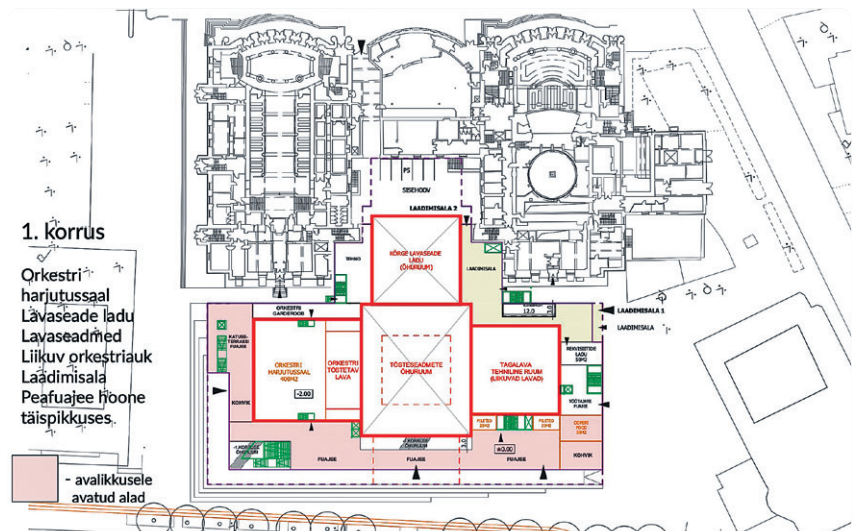
Uuest teatrist uues asukohas ei räägita, sest see läheks väga kalliks. Töötame välja veel ühte varianti, mis oleks küll juurdeehitis, aga ei täidaks kogu vana turuplatsi ega läheks vana- de müüride otsa.»

SAMAL TEEMAL

Uve Gnadentich «Linnavalitsuse liikmed pole Estonia juurdeehitise suhtes ühel meelel», PM 27.01

Uve Gnadentich, Margus Martin «Rahvusoper Estonia himustab järjest suuremat tükki Tammsaare pargist», PM 13.01

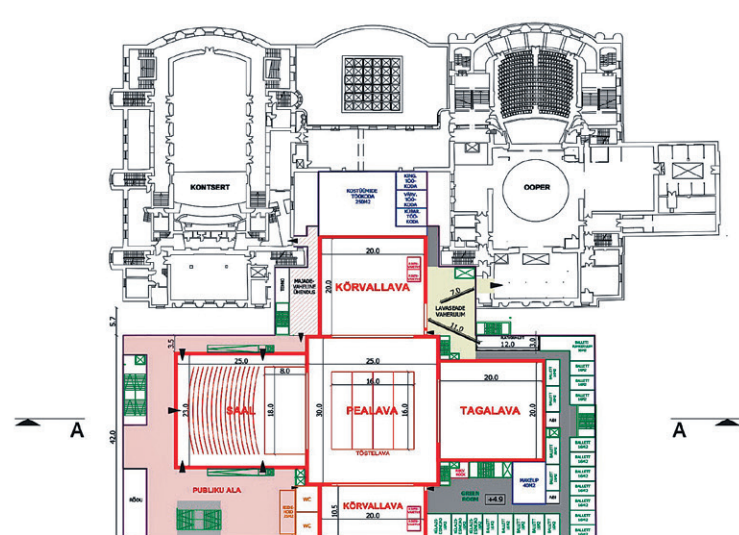
Aimar Altosaar «Estonia juurdeehitis: lahendus veel ei paista», PM 4.01

RAHVUSOOOPER ESTONIA

2. korrus

Pealava
Külglavad
Tagalava
Parter
Garderoobid
Grimm
Laadimine
Kostüümitöökoda
Ühendus kontserdisaali fuajeeaga

Rahvusoperi juurdeehitise skeem.